

L'ELEFANT ENCADENAT

Jorge Bucay

De petit m'agradava el circ. M'encantaven els números amb animals i l'animal que més m'agradava era l'elefant. M'impressionaven les seves enormes dimensions i la seva força descomunal. Després de la funció, en sortir de la carpa, em quedava estranyat en veure l'animal lligat a una petita estaca clavada a terra amb una cadena que li empresonava una de les potes. La cadena era gruixuda, però l'estaca era un ridícul tros de fusta clavat a pocs centímetres de terra. Era evident que un animal capaç d'arrenca un arbre de soca-rel també podia tibar d'aquell minúscul tronc i fugir.

—Per què no l'arrenca i s'escapa? —vaig preguntar als pares.

Em van contestar que era perquè estava ensinistrat. La resposta, però, no em va satisfer. «Si estava ensinistrat, per què el tenien lligat?». Vaig preguntar a parents i mestres i va passar molt i molt de temps fins que algú que va resultar ser prou savi em va donar una resposta convincent: «L'elefant del circ no s'escapa perquè està lligat a una estaca semblant des que era molt, molt petit».

Aleshores em vaig imaginar l'elefant acabat de néixer i lligat a una estaca. Segur que l'animal va tibar i tibar tractant d'alliberar-se. Devia acabar el dia esgotat perquè aquella estaca era més forta que ell. L'endemà devia tornar-ho a provar amb el mateix resultat i l'endemà següent igual. I així fins que un dia terrible per a la resta de la seva vida, l'elefant va acceptar la seva impotència i es va resignar al seu destí. Des de llavors, l'elefant tenia gravat el record de la seva impotència. I el que és pitjor, mai més va tornar a qüestionar-se aquell record i mai més va tornar a posar a prova la seva força.

Sovint a les persones ens passa el mateix. Vivim encadenats a estakes que ens treuen llibertat. Pensem que «no podem» fer tal cosa o tal altra senzillament perquè un dia, fa molt de temps, ho vam intentar i no ho vam aconseguir. Llavors ens vam gravar a la memòria aquest missatge: «no puc i no podré mai». Aquesta creença autoimposada ens ha limitat des de llavors i no l'hem qüestionada més. Segurament ara som més forts i estem més preparats, però aquell record ens frena a l'hora de provar d'alliberar-nos.